

SOSYAL BİLGİLER 7

İLETİŞİMİN GÜCÜ

Konu + Soru + Ders Notu

Zeki DOĞAN – Sosyal Bilgiler Öğretmeni

İLETİŞİMİN GÜCÜ

Sözlü ve yazılı iletişimin en önemli unsuru dildir.

Karşımızdaki kişiye söylemek istediklerimizi sakın, açık, net ve doğru anlaşılacak şekilde ifade etmeliyiz.

- **Etkili iletişim, hem doğru dinlemeye hem de doğru konuşmaya bağlıdır.**
- Etkileyici konuşma ve etkin dinleme yapabilmek için kitap okuma alışkanlığı kazanmalıyız.

- İletişim yalnızca sözel iletişimden ibaret değildir.
- **Bedenin duruş biçimi, jest** (el, kol ve baş hareketleri), **mimik** (yüz ifadeleri), **giyim, göz teması, duruş mesafesi** gibi sözel olmayan iletişim kanallarını doğru kullanmak etkili iletişim için gereklidir.

- İletişime geçtiğimiz anda **beden dilimiz karşımızdaki kişiyi olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilir.**
- Konuşmacının bıraktığı ilk izlenim önemlidir. Bu yüzden **beden dilini doğru kullanmak gerekir.**

Etkili Dinleme: İletişimde bulunduğumuz kişiden mesajı tam ve doğru alma etkinliğidir.

Etkili Dinleyicinin Özellikleri

- ✓ **Dikkatini karşısındaki kişiye verir.**
- ✓ **Konuşmacıyı sözünü kesmeden dinler.**
- ✓ **Göz teması kurar.**
- ✓ **Son sözü söylemek için çabalamaz.**
- ✓ **Dinlerken vereceği cevabı düşünmez.**
- ✓ **Yargılamadan, suçlamadan dinler (önyargılı değildir).**
- ✓ **Empati kurar.**
- ✓ **Dinlerken başka bir işle meşgul olmaz.**
- ✓ **Konuşmacının sözlerine olduğu kadar sözsüz mesajlarına da dikkat eder.**
- ✓ **Konuşmacının duygu ve düşüncelerine anladığını gösteren sözlü ifadelerde bulunur.**

Ben Dili

- Kişinin kendi duygu ve düşüncelerini ifade ederek konuşmasıdır.
- "Ben" ile başlar "ben" ile biter.
- İletişim engeli oluşturmaz.
- Karşıımızdakiinin davranışlarını hedef alır.

Örnek:

Bugün seni derste görmeyince meraklandım. Derslerine yeterince çalışmamana üzüliyorum.

Sen Dili

- Karşıımızda insanın kişiliğini hedef alan konuşma biçimidir.
- "Sen" ile başlar "sen" ile biter.
- İletişim engeli oluşturur.
- Yargılar, suçlar, eleştirir.

Örnek:

Bugün yine derste yoktun?
Derslerine hiç çalışmıyorsun!

Empati:

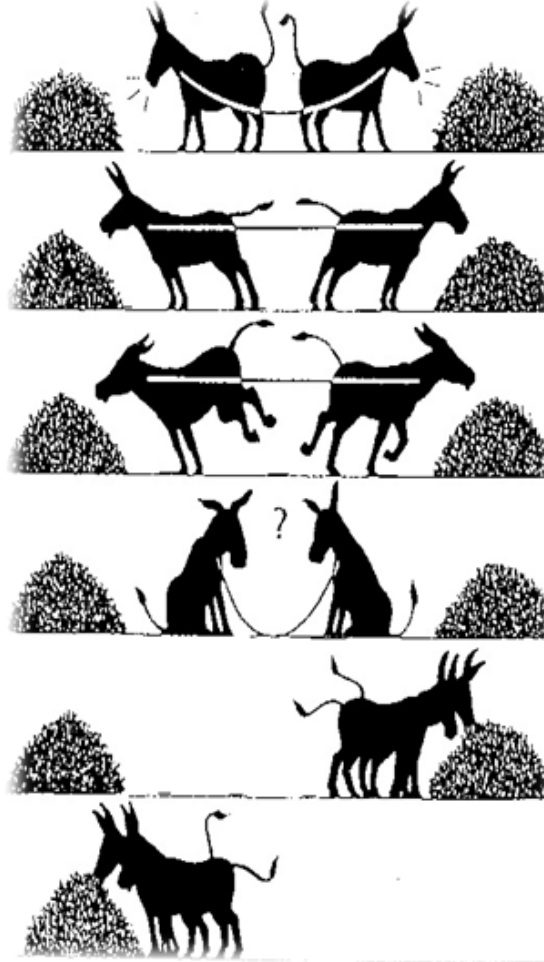
- Kişinin kendisini karşısındakinin yerine koyarak onun duygularını ve düşüncelerini anlamaya çalışmasıdır.
- Bir başka deyişle **kendimizi onun yerine koymak** demektir. Empati kurmak başka insanlarla iletişimimizin gücünü artırır.

Çatışma:

Bir ya da birden çok kişinin herhangi bir konu üzerinde anlaşılamadığı zaman ortaya çıkan gerginlik halidir.

İnsanların istekleri birbirleriyle ters düştüğü zaman çatışma yaşanır.

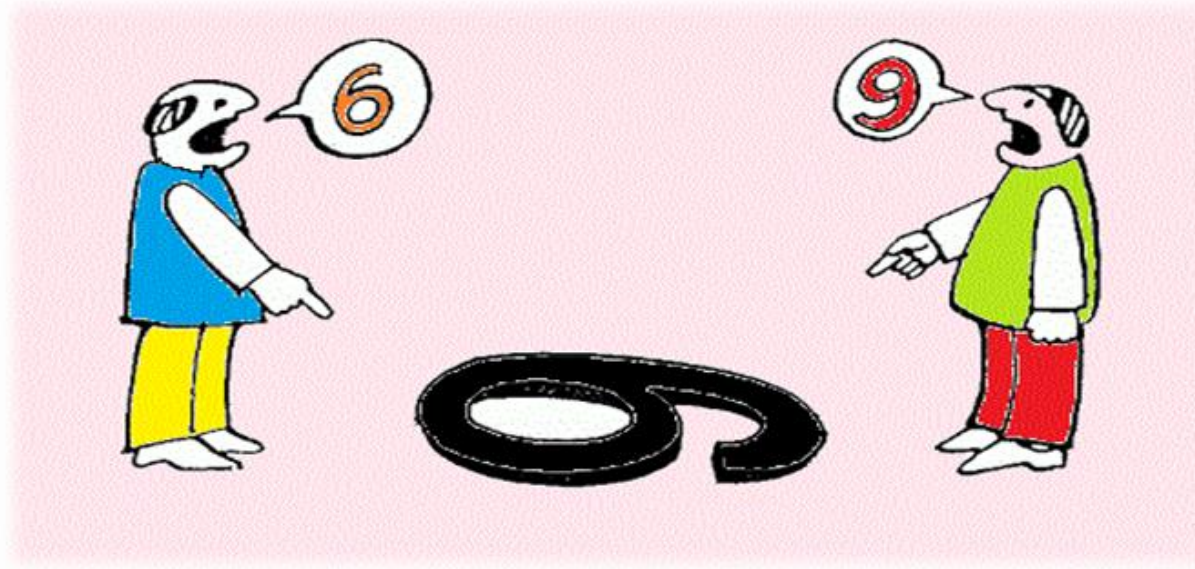

Uzlaşma:

Kişiler arasındaki çatışma halinin ve çatışma durumunun sona ermesidir.

Uzlaşmanın gerçekleşmesi için karşılıklı iletişim kanallarının açık olması gerekir.

İletişim Engelleri: Önyargılı olmak, isim takmak, tehdit etmek, sıkça soru sormak, emir vermek, eleştirmek, sen dili kullanmak vb.

İletişimde Yapılan Hatalar: Emir vermek, Tehdit etmek, Uyarmak, Konuyu saptırmak, İsim takmak, Sınamak, Öğüt vermek, Eleştirmek, Yargılamak, Nutuk çekmek, Suçlamak, Alay etmek

İletişimi Zorlaştıran Davranışlar

- 1- Karşımızdakini yönlendirmeye çalışmak.
- 2- Karşımızdakini eleştirmek, suçlayıcı davranmak ve yargılamak.
- 3- Çok veya alakasız sorular sormak.
- 4- Teselli etmek, konuyu değiştirmeye çalışmak.
- 5- Karşımızdaki insanlara takma isimleriyle hitap etmek,
- 6- Argo (sokak ağzı) ve hakaret içerikli konuşmalar yapmak.
- 7- Kendi düşünce ve fikirlerimizi tek doğru olarak kabul etmek,
- 8- Ön yargılı davranmak, İnsanları oldukları gibi kabul etmemek.
- 9- Sözünden dönmek, alay etmek, oyalayıcı davranmak.

SORU 1

İnsanlar arasındaki olumlu iletişim, iyi ilişkiler kurulmasını sağlamakta ve problemlere çözüm üretebilmektedir. Ayrıca insanların kırıcı olmadan ve bağırmadan sorunlarını çözmesine katkı sağlamaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek olarak gösterilebilir?

- A)** Ablasıyla tartışan Ayşe'ye annesi iki gün TV seyretmeme cezası verdi.
- B)** Zamanında teslim edemediği kitap için arkadaşını arayıp iki gün daha süre aldı.
- C)** Bütün ısrar ve açıklamalara rağmen Erkan, kendi düşüncesinde inat etti.
- D)** Ahmet Bey işe geç kalınca müdüründen kibarca bir uyarı yerine sert bir azar işitti.

SORU 2

İnsanlar arası iletişim ve ilişkilerde dikkat edilmesi gereken bazı noktalar vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu noktalardan biri değildir?

- A)** Kendi düşüncelerini tek doğru olarak kabul etmek
- B)** Karşılıklı saygı ve hoşgörülü olmak
- C)** Dinlemeyi bilmek
- D)** Başkalarının duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmak

SORU 3

Anlamıyorsun!

Beni dinlemiyorsun!

Anlamazsın zaten!

Yukarıdaki ifadeleri kullanan biri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A)** Sen dilini kullanmaktadır.
- B)** Empati yapmaktadır.
- C)** Konuştuğu kişiyi rahatlatmaktadır.
- D)** Suçlayıcı ve eleştirici olmaktan uzaktır.

SORU 4

İlişkilerimizde olumlu iletişim yollarını kullanmamız gerekir.

Aşağıdakilerden hangisinin olumlu iletişim yollarından biri olduğu söylenemez?

- A)** Konuşmacının sözünü kesmeden dinlemek
- B)** Konuşurken jest ve mimikleri uygun biçimde kullanmak
- C)** Karşısındaki insanın yüzüne bakarak konuşmak
- D)** Farklılıkları öne çıkararak argo sözcükler kullanmak

SORU 5

İnsanlar doğuştan veya sonradan farklı fiziksel özelliklere sahip olabilirler. İnsanların farklı özellikleri bizim için önemli değildir. İnsanların farklı özellikleriyle alay etmek ve onları eleştirmek doğru bir davranış değildir çünkü bunların seçimi bireylere ait değildir.

Öğretmen yukarıdaki sözleri ile olumlu iletişim yollarından hangisine vurgu yapmaktadır?

- A) Beden dilini doğru kullanmak
- B) Ön yargılı olmak
- C) Konu bütünlüğünden kopmamak
- D) Farklılıklara saygı göstermek

CEVAPLAR

1-B 2-A 3-A 4-D 5-D

***Bir sonraki dersimiz
Hızlı İletişim Güçlü Toplum***

ABONE OLUN

BİZDEN 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER

KONU ANLATIMI • ETKİNLİK • SORU BANKASI

ÖĞRENCİNİN “CAN SİMİDİ”

SINAVA
HAZIRLIK

PANİK YOK!

OKULA
YARDIMCI

BİZ
VARIZ!

Akıllı Tahtaya
ZEKA KATTIK!

“AKIL KÜPÜ”
TAHTA

- ETKİLEŞİMLİ SUNULAR
- DİJİTAL DERS NOTLARI
- DİJİTAL OYUNLAR

SADECE BU KİTABA ÖZEL!

ERKAN İSANMAZ
ŞEYHMUS YÜCE
YAVUZ YILDIZ
MURAT SAAT
ZEKİ DOĞAN

- ÖZEL ETKİNLİKLER
- KONU ANLATIMLARI
VE SORULAR
- KAZANIM ÖLÇEN
TEST SORULARI İLE

MEB
KAZANIMLARI

SOSYAL BİLGİLER
BİZ YAYINLARI